

Καλλιεργώντας τη φιλαναγνωσία: Πραγματικότητες και προοπτικές

Πανελλήνιο Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή

Πρόγραμμα εργασιών

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ

17.00 — 18.00

Εγγραφές συνέδρων

18.00 — 18.30

Εναρκτήρια προσφώνηση - Χαιρετισμός από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητή κ. **Θεοδόσιο Πελεgrίνη**

Εισαγωγή στην προβληματική του Συνεδρίου από την Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, Καθηγήτρια κα **Άντα Κατσιίκη-Γκίβαλου**.

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητή κ. **Δημοσθένη Δασκαλάκη**

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγητή κ. **Παντελή Κυπριανό**

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, κ. **Κομνηνό Μαντά**

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων, κ. **Γιώργο Γλωσσιώτη**

Χαιρετισμός από εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

18.30 — 19.00

Εναρκτήρια ομιλία από την Καθηγήτρια κα Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου με θέμα:
Η φιλιαναγνωσία και η ανάγκη καλλιέργειάς της.

19.00 — 20.30

Α' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Από την ανάγνωση στη φιλιαναγνωσία: Θεωρητικές αναζητήσεις (I)

Προεδρείο:

Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου

Δημήτρης Πολίτης

Δημήτρης Πολίτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστήμιο Πατρών

Από την ανάγνωση στη φιλιαναγνωσία: Οι μεταφορές του νοήματος και η διαλεκτική της απόλαυσης.

Γιάννης Παπαδάτος, Λέκτορας, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ανιχνεύοντας ένα ευέλικτο σύστημα φιλιαναγνωσίας για το σχολείο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Μένη Κανατσούλη, Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.

Παιχνίδι και φιλιαναγνωσία στο Νηπιαγωγείο.

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου, Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου & **Μαριάννα Μίσιου**, Επιστημονική Συνεργάτις Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η κατασκευή της "εσωτερικής βιβλιοθήκης" του αναγνώστη ως μοχλός ανάπτυξης και εδραίωσης της φιλιαναγνωσίας.

Συζήτηση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ «ΑΛΚΗΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ»

9.30 — 11.00

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Από την ανάγνωση στη φιλιαναγνωσία: Θεωρητικές αναζητήσεις (II)

Προεδρείο:
Μένη Κανατσούλη
Βίκυ Πάτσιου

Αγγελική Γιαννικοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Ε.Κ.Π.Α.

Από το περιεχόμενο στο κείμενο: Η σπουδαιότητα των περικειμενικών στοιχείων στην ανάγνωση του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου.

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Λέκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Φιλαναγνωσία και δημιουργική γραφή.

Μαρίτα Παπαρούση, Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Η συμβολή των αναγνωστικών ομάδων στην ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας.

Λουίζα Χριστοδουλίδου, Λέκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου & **Ευαγγελία Μουλά**, Διδάκτορας Παιδικής Λογοτεχνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Διαδίκτυο και φιλιαναγνωσία: Από τα doodles της google στη λογοτεχνία, ως απόλαυση και αφετηρία δημιουργίας.

Συζήτηση

11.00 – 11.30

Διάλειμμα-καφές

11.30 – 13.30

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
Φιλαναγνωσία και σχολείο

Προεδρείο:
Γεώργιος Παπαντωνάκης
Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Κωνσταντίνος Μαλαφάντης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α. & **Βασιλική Φελούκα**, Σχολική Σύμβουλος, Υπ. Διδάκτορας Ε.Κ.Π.Α.

Αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών Δημοτικού Σχολείου: Ενδοσυνάψεις και σχέση με φύλο, ηλικία, κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και σχολική επίδοση.

Γεώργιος Παπαντωνάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, **Δέσποινα Κώτη-Παπαντωνάκη**, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε. & **Ηλίας Αθανασιάδης**, Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Φιλαναγνωσίας ένεκεν λόγος ανακεφαλαιωτικός ή επαναληπτικός.

Τασούλα Τσιλιμένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Πρακτικές για την καλλιέργεια της βιβλιοφιλίας και φιλαναγνωσίας στην Προσχολική Εκπαίδευση.

Σοφία Γαβριηλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.

Η Γραμματική της Φιλαναγνωσίας στη χώρα του Ροντάρι.

Πέτρος Πανάου, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητικό Κέντρο CARDET & **Χαράλαμπος Βρασίδης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Εκτελεστικός Διευθυντής, Ερευνητικό Κέντρο CARDET

Το πρόγραμμα Lifelong Readers και η προώθηση της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο ολόκληρης σχολικής μονάδας.

Συζήτηση

13.30 – 15.00

Διάλειμμα-Μπουφές

15.00 — 16.30

Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
Το περιβάλλον της ανάγνωσης

Προεδρείο:
Βενετία Αποστολίδου
Τζίνα Καλογήρου

Άννα-Μαρία Χριστοπούλου, Εκπαιδευτικός & **Ανδρέας Καρακίτσιος**, Καθηγητής,
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.

Φιλαναγνωστικές δράσεις στο χώρο του Νοσοκομείου.

Ελευθερία Γιαπανίδου, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Πανεπιστημίου
Μακεδονίας, **Ελπίδα Δρακάκη**, Εκπαιδευτικός, **Κωνσταντινιά Ζανίδου-Σαουλίδου**,
Εκπαιδευτικός, **Φωτεινή Ιερεμιάδου**, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε., **Ελένη**
Παπανικολάου, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε. & **Ζαχαρούλα Πούλου**,
Εκπαιδευτικός

Δράσεις προώθησης της φιλαναγνωσίας σε εξωσχολικά περιβάλλοντα.

Σωτηρία Καλασαρίδου, Διδάκτορας Διδακτικής της Λογοτεχνίας, Διδάσκουσα στο
Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας, Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

**Η αναγνωστική συμπεριφορά παιδιών και εφήβων στις δημοτικές βιβλιοθήκες
της Θεσσαλονίκης: Ερωτήματα και δεδομένα, τάσεις και προοπτικές.**

Σωκράτης Καμπουρόπουλος, Ειδικός Σύμβουλος Εθνικού Κέντρου Βιβλίου,
Υπεύθυνος για το Παρατηρητήριο Βιβλίου

**Η συμβολή των εκδοτικών οίκων στην παραγωγή και την κυκλοφορία του
παιδικού βιβλίου στην Ελλάδα.**

Συζήτηση

16.30 — 17.00

Διάλειμμα-Καφές

17.00 — 19.00

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ευρωπαϊκές πολιτικές για τη διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού

Προεδρείο:

Κατρίν Βελισσάρη

Δημήτρης Πολίτης

Jacques Vidal-Naquet, Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου της Λογοτεχνίας για τη Νεότητα, Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας

Το Εθνικό Κέντρο της Λογοτεχνίας για τη Νεότητα, Τμήμα της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Γαλλίας στην υπηρεσία της προώθησης της παιδικής και νεανικής λογοτεχνίας και της αναγνωστικής καλλιέργειας παιδιών και εφήβων.

Gerlinde Buck, Διευθύντρια του Τμήματος Πληροφόρησης και Βιβλιοθήκης του Ινστιτούτου Goethe της Αθήνας

Η προώθηση της ανάγνωσης στη Γερμανία. Μελέτες και παρεμβάσεις.

Stefania Manetti, Παιδίατρος, Associazione Culturale Pediatri, Εθνική Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος "Nati per Leggere"

Nati per Leggere: Ένα πρόγραμμα για την προώθηση της μεγαλόφωνης ανάγνωσης στην πρωτοβάθμια παιδιατρική φροντίδα.

Κατρίν Βελισσάρη, τ. Διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου

Πολιτικές φιλαναγνωσίας στην Ελλάδα (1995-2012).

Συζήτηση

19.00 – 19.30

Διάλειμμα-Καφές

19.30 – 21.00

**ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (στρογγυλό τραπέζι)
Πολιτικές ανάγνωσης**

Στη συζήτηση συμμετέχουν οι: **Ειρήνη Βοκοτοπούλου**, Κοινωνιολόγος, Υπεύθυνη της ιστοσελίδας www.bookbook.gr, **Μυρσίνη Ζορμπά**, Διδάκτορας Πολιτικής Επιστήμης, **Σωκράτης Καμπουρόπουλος**, Ειδικός Σύμβουλος του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, Υπεύθυνος για το Παρατηρητήριο Βιβλίου και **Άβα Χαλκιαδάκη**, Φιλολόγος, Ερευνήτρια.

Τη συζήτηση συντονίζει η **Άντα Κατσίκη- Γκίβαλου**, Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α.

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ «ΑΛΚΗΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ»

9.30 — 11.45

Ζ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Φιλαναγνωστικές πρακτικές σε σχολεία

Προεδρείο:

Τασούλα Τσιλιμένη

Σοφία Γαβριηλίδου

Δήμητρα Παπαδημητρίου, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε. & **Λένα Κυριακοπούλου**, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Φιλαναγνωστικές δράσεις με μαθητές και ένα βιβλίο γνώσεων.

Ευγενία Μαγουλά, Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., **Κωνσταντία Παπαγιαννακοπούλου**, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε. & **Ειρήνη Ρουμελιωτάκη**, Εκπαιδευτικός

Δράσεις φιλαναγνωσίας σε πολυπολιτισμικά σχολικά περιβάλλοντα.

Δήμητρα Χαντζάκου, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Ε.Κ.Π.Α.

Λέσχη ανάγνωσης - κοινότητα αναγνωστών: Εναλλακτική πρόταση συγκρότησης και λειτουργίας μιας λέσχης ανάγνωσης στο Δημοτικό Σχολείο.

Ζίσσου Τσιφλίδου, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε., Υπ. Διδάκτορας Ε.Κ.Π.Α.

Με αφορμή το ένα βιβλίο. Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες πάνω στην εκτενή ανάγνωση ενός εικονογραφημένου βιβλίου στην τάξη.

Πόλυ Βασιλάκη, Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας Παιδικής Λογοτεχνίας

Στην Παραμυθοχώρα: Διαδραστικά προγράμματα φιλαναγνωσίας με την Α' Δημοτικού σε μια αλλιώςτική Βιβλιοθήκη.

Βασιλική Μιχαηλίδου, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος Μ.Δ.Ε.

Παιχνίδια σε ανοιχτές "παρέες" βιβλίων. Μια πρόταση για την αξιοποίηση του βιβλίου στο Νηπιαγωγείο.

Συζήτηση

11.45 – 12.15

Διάλειμμα-καφές

12.15 — 14.00

Η΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Φιλαναγνωσία και βιβλιοθήκες

Προεδρείο:
Αγγελική Γιαννικοπούλου
Γιάννης Παπαδάτος

Αγγελική Αθανασοπούλου, Βιβλιοθηκονόμος, Προϊσταμένη Βιβλιοθήκης Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου Δήμου Χαλανδρίου
«Κοινός Τόπος»: Ο ρόλος και η δυναμική των βιβλιοθηκών. Ενεργητική ανάγνωση και δράσεις.

Χαρά Μπρίντεζη, MSc Βιβλιοθηκονομίας, Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης Ιδρύματος Ευγενίδου

Η προώθηση της φιλαναγνωσίας ως πρωταρχικός σκοπός των βιβλιοθηκών: οι δραστηριότητες της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος Ευγενίδου.

Σπύρος Πιέρρος, Βιβλιοθηκονόμος, Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης
Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης αγαπάει την ανάγνωση.

Εύα Αναγνώστου, Ομάδα Διαχείρισης του Future Library & **Ειρήνη Βοκοτοπούλου**, Δημιουργός και Σχεδιάστρια της Καλοκαιρινής Εκστρατείας "Διαδρομές με πυξίδα τη Βιβλιοθήκη"

Future Library. Διαδρομές με πυξίδα τη Βιβλιοθήκη.

Άβα Χαλκιαδάκη, Φιλολόγος, Ερευνήτρια
Πολιτικές βιβλιοθηκών για τους αναγνώστες του αύριο.

Συζήτηση

14.00 – 16.00

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

16.00 – 17.30

Θ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
Η φιλαναγνωσία στην Εκπαίδευση

Προεδρείο:
Αλεξάνδρα Ζερβού
Χαρούλα Νιφτανίδου

Φανή Τσιαμπάση, Εκπαιδευτικός, Διδάκτορας Ε.Κ.Π.Α.
Η προώθηση της ανάγνωσης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ο λόγος στους εκπαιδευτικούς.

Κώστας Κατσουλάρης, Συντονιστής Προγράμματος Φιλαναγνωσίας
Καινοτόμες δράσεις για την ενίσχυση της φιλαναγνωσίας των μαθητών. Το αποτύπωμα μιας σύνθετης παρέμβασης.

Μαριάννα Σπανάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Διαθεματικότητα και φιλαναγνωσία: Απόψεις και πρακτικές φοιτητριών και φοιτητών και ελεύθερη επιλογή παιδικών βιβλίων για χρήση στο σχολικό περιβάλλον.

Βίκυ Πάτσιου, Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α. &
Τζίνα Καλογήρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α.

Η εικόνα στο χαλί: Διαβάζοντας λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο.

Συζήτηση

17.30 – 18.00

Διάλειμμα-καφές

18.00 — 20.30

**Ι΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (στρογγυλό τραπέζι)
Η φιλιαναγνωσία στα Παιδαγωγικά Τμήματα**

Στη συζήτηση συμμετέχουν οι: **Διαμάντη Αναγνωστοπούλου**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου, **Βενετία Αποστολίδου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Π.Θ., **Αγγελική Γιαννικοπούλου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α., **Αλεξάνδρα Ζερβού**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης, **Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος**, Λέκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, **Χαρούλα Νιφτανίδου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών, **Σούλα Οικονομίδου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Δ.Π.Θ., **Βίκυ Πάτσιου**, Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α., **Μαριάννα Σπανάκη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Τασούλα Τσιλιμένη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τη συζήτηση συντονίζει ο **Δημήτρης Πολίτης**, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών.

20.30 — 21.00

Συμπεράσματα - Λήξη εργασιών συνεδρίου